

Nr 41.

Ankom till riksdagens kansli den 26 april 1927 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om statsverkets övertagande av vägväsendet.

I en inom första kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 29, av herr *Rooth* har hemställts, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till övertagande utav statsverket av besväret med byggande och underhåll av allmänna vägar och broar inom riket.

Såsom stöd för denna framställning har motionären anført följande.

»Under det arbete, som de senare åren pågått för åstadkommande av en förbättrad väglagstiftning, har det visat sig att det icke varit möjligt att finna en tillfredsställande lösning av frågan om vägskattegrunderna. Detta beror givetvis på svårigheten att finna en fullt objektiv grund för bedömandet av denna fråga, så länge nu gällande principer för vägbeskattningen vidhållas.

Den omfattning biltrafiken numera tagit och de högst betydande belopp, som i bilskattemedel inflyta till statsverket, synas emellertid direkt påvisa sättet att uppnå en jämlik och rättvis vägbeskattning.

Nu gällande vägskattegrunder synas böra helt slopas. Tidpunkten för statsverkets övertagande av besväret med byggande och underhåll av allmänna vägar och broar torde nu vara inne.

Sedan vägunderhållet inom de flesta vägdistrikt numera övertagits av väggassorna, lärer det icke möta någon svårighet att erhålla tillförlitlig kännedom om kostnaden för vägunderhållet.

I Kungl. Maj:ts prop. nr 100 till 1922 års riksdag föreslogs att inom varje län skulle för vägväsendet finnas anställd en tekniskt bildad man. En sådan anordning har redan gått i fullbordan, i det att inom länen antagits väggkonsulenter. At dessa tjänstemän torde lämpligen kunna anförtrors att under länsstyrelserna handhava och leda arbetet med byggande och underhåll av allmänna vägar och broar.

Huruvida det kan vara lämpligt att omedelbart helt avkoppla de primära väggkommunerna från vägväsendet, torde en blivande utredning få utvisa. Genom statsverkets övertagande av vägväsendet skulle på ett synnerligen enkelt sätt åstadkommas en skatteutjämning, som anses vara i hög grad önskvärd.»

Då genom motortrafikens utveckling frågan om vägväsendets omorganisation kommit på dagordningen framfördes också tanken, att staten helt skulle övertaga väghållningen. Under förarbetena till det väglagstiftningsförslag, som förelåg vid 1922 års riksdag (prop. nr 100), förkastades

Utskottet.

emellertid denna tanke, varvid såsom huvudskäl anfördes, att statens övertagande av den allmänna väghållningen skulle medföra en alltför tung och dyrbar förvaltningsapparat. Sedan det visat sig omöjligt att uppnå enighet rörande förenämnda förslag till ny väglagstiftning, ha emellertid efter hand ganska ingripande partiella förändringar i den gamla väglagstiftningen genomförts. Såsom bekant föreligga jämväl vid innevarande års riksdag betydelsefulla förslag i dylikt avseende, och det synes sannolikt att utvecklingen tillsvidare kommer att fortgå i denna form. Vid sådant förhållande torde tanken på en sådan lösning av vägproblemen, som motionären ifrågasätter, nu ligga den allmänna uppfattningen ganska fjärran. Med hänsyn härtill och då utskottet icke känt sig övertygat av de i motionen anförda skälen, kan utskottet icke förorda framställningen.

Utskottet hemställer fördenskull,

att motionen I:29 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 26 april 1927.

På jordbruksutskottets vägnar:

G. SEDERHOLM.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm, Nilsson* i Kabbarp, *Boberg, Tjällgren, Norin Andersson* i Fältenborg, *Eriksson* i Ljusdal och *Valfrid Eriksson* samt

från andra kammaren: herrar *Olsson* i Broberg, *Johansson* i Uppmälby, *Pettersson* i Bjälbo, *Carlström, Uddenberg* och *Sjölander*.
